

verslag

Vergaderdatum en -tijd	Dinsdag 28 oktober 2014 van 14.00-17.00 uur
Vergaderplaats	New Babylon, Anna van Buurenplein 48, 2595 DA Den Haag

Stuk 2A. Concept verslag Forumvergadering d.d. 28 oktober 2014

Aanwezig

Voorzitter

Nico Westpalm van Hoorn

Leden

Erwin Bleumink
Guus Bronkhorst

Cor Franke
Steven Luitjens (vanaf de pauze)
Arianne de Man
Nico Romijn
Simon Spoormaker
Bert Uffen
Erik Wijnen (plv. Gé Linssen)

SURFnet
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)/ Burgerschap en
Informatiebeleid
Franke Interim Management
Logius (secretaris)
IPO
KING
Portbase, Cargonaut & COPAS
BKWI
Ministerie van Economische Zaken (EZ),
directie Regeldruk en ICT

Gastsprekers

Hans van der Stelt
Jaap Korpel

Bureau Digicommissaris
ICTU

Gast

Michelle van Dijk

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties/ Burgerschap en
Informatiebeleid

Bureau Forum Standaardisatie (BFS)

Marijke Abrahamse
Désirée Castillo Gosker
Bart Knubben

Voorzieningen en Internationaal
Bureausecretaris (verslag)
Open standaarden, adoptie

Ludwig Oberendorff
Lancelot Schellevis

Bureauhoofd
Open standaarden, lijsten

Afwezig

Bruun Feijen
Gerard Hartsink
Joop van Lunteren (adviseur)
David de Nood
Wim van Nunspeet
Marcel Reuvers
Piet Ribbers
Wim Sijstermans

Ministerie van Financiën/DG Belastingdienst
Bancaire sector
PBLQ HEC
VNO-NCW & MKB-Nederland
Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
Geonovum
Universiteit Tilburg
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)

Agenda

01. Opening en agenda
02. Verslag en vooruitblik
03. Presentatie Bureau Digicommissaris en Voortzetting College Standaardisatie in Nationaal Beraad Digitale Overheid
04. Open standaarden, lijsten
05. Open standaarden, adoptie
06. Presentatie Erwin Bleumink over Eduroam en Govroam
07. Open standaarden, samenhang
08. Commissie Elias
09. Open standaarden in twee wetgevingstrajecten
10. Standaardisatiescan
11. Werkplan Forum 2015
12. Voortgangsnotitie
13. Rondvraag en wvttk

1. Opening en agenda

De voorzitter opent de vergadering en het nieuwste filmpje over semantiek wordt vertoond. Er is ook een nieuw filmpje over beveiligingsstandaarden. Wim Sijstermans heeft schriftelijk input geleverd. De hoofdpunten daarvan komen bij de desbetreffende agendapunten aan de orde.

2. Verslag vergadering 17 juni 2014 en vooruitblik

Er komen geen opmerkingen over het verslag. De voorzitter loopt de actiepunten langs. De nog openstaande punten blijven op de actiepuntenlijst staan (zie einde verslag). Wim Sijstermans vraagt het Forum om input voor de kabinetsreactie op het rapport van de commissie Elias. Dat komt terug bij agendapunt 8.

3. Presentatie Hans van der Stelt, Directeur Bureau Digicommissaris

Het bureau is nagenoeg rond met de bemensing, afkomstig uit verschillende plaatsen van de overheid. Een eerste opdracht is om de *governance* nader vorm te geven. Hierover zal binnenkort een eerste concept voorgesteld worden. De verwachtingen richting de Digicommissaris zijn over het algemeen hoog gespannen, vooral hoopt men dat hij de financiering op orde weet te krijgen. Financiering en inhoud zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het streven is om voor de voorjaarsnota een voorstel voor een financieringsmodel voor de generieke digitale infrastructuur rond te hebben.

In de bespreking met het Forum komen de volgende punten kort aan de orde:

- De ontvankelijkheid van het Nationaal Beraad voor adviezen gericht op de adoptie van open standaarden door de achterban van de leden van het Nationaal Beraad, in het spoor van het College Standaardisatie. Het uitbrengen van dergelijke adviezen lijkt Hans van der Stelt een goed idee.

- De rol die de Digicommissaris aan de NORA zal toekennen. In het Forum kan gemeld worden dat hier aandacht voor is en dat hiertoe voorstellen voorbereid worden, onder meer door BZK.
- De relatie tussen de Digicommissaris en het bedrijfsleven. Hans van der Stelt meldt dat deze relatie nog onderwerp van bespreking is. Op onderdelen wordt gekeken naar de belangen van het bedrijfsleven en hoe het bedrijfsleven de kans krijgt deze tijdig naar voren te brengen. De Regieraden spelen hierin ook een belangrijke rol.
- Het onderscheid tussen Forum en Digicommissaris. Het Forum is een publiek/ privaat orgaan en heeft bijvoorbeeld ook uitdrukkelijk het domein onderwijs binnen scope.
- De link met de regieraad Interconnectiviteit en diens procesrol ten aanzien van standaardisatie in andere regieraden.
- Veel open standaarden zijn beveiligingsstandaarden. Hoe wordt het onderwerp informatiebeveiliging geborgd binnen de regieraden?
- De rol van het Forum ten aanzien van voorzieningen. Wat is een passende uitspraak door het Nationaal Beraad nadat een voorziening getoetst is en voor overheidsbreed gebruik goed is bevonden? Moeten voorzieningen worden aanbevolen, is voor een 'pas toe of leg uit'- regime voldoende draagvlak, moet zelfs gedacht worden in de richting van een (wettelijke) verplichting, of worden er bestuurlijke afspraken gemaakt over de adoptie van voorzieningen?

4. Open standaarden, lijsten

CMIS

Het Forum neemt het advies over om CMIS op de 'pas toe of leg uit'-lijst te plaatsen.

Nieuwe versie Geostandaarden en uitstekend beheerproces Geonovum

Het Forum neemt het advies over om een nieuwe versie op de 'pas toe of leg uit'-lijst te plaatsen van de Geostandaarden en om Geonovum (als eerste!) de status uitstekend beheerproces toe te kennen ten aanzien van deze standaarden.

Nieuwe versie SIKB0101 en uitstekend beheerproces aan SIKB

Er wordt kort gesproken over het gebrek aan *backwards compatibility* met de vorige versie en hoe hieraan tegemoet gekomen wordt. Het Forum neemt het advies over om een nieuwe versie van SIKB0101 op de 'pas toe of leg uit'-lijst te plaatsen en kent SIKB de status uitstekend beheerproces toe ten aanzien van deze standaard.

Nieuwe versie VISI en uitstekend beheerproces CROW

Het Forum volgt het advies om een nieuwe versie van VISI op de 'pas toe of leg uit'-lijst te plaatsen en om CROW de status uitstekend beheerproces toe te kennen ten aanzien van deze standaard.

Deze standaarden worden met een positief advies doorgeleid naar het Nationaal Beraad van 9 december. BFS zal een persbericht laten uitgaan over deze eerste drie nieuwe statussen "uitstekend beheer" op het moment dat het Nationaal Beraad instemt (actiepunten 1). Ook een persbericht waard is dat de standaard **SEPA** van de 'pas toe of leg uit lijst' kan, want inmiddels is de standaard wordt verplicht.

5. Open standaarden, adoptie

Het Forum krijgt een videoboodschap te zien van Vint Cerf, de uitvinder van het internet, over het belang van veilig internet en de rol die Nederland hierin kan spelen. Op 9 oktober jl. is dit filmpje ook vertoond tijdens het seminar voor internetstandaarden, dat het Forum in samenwerking met de stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN) organiseerde.

Hierna presenteert Jaap Korpel de resultaten van de Monitor 2013. Dit is de derde keer dat de monitor gedaan wordt en het beeld is vergelijkbaar met voorgaande jaren. De adoptie van standaarden in centrale voorzieningen is een flink eind gevorderd, maar moet wel worden doorgezet. Het percentage *aanbestedingen* waarbij niet naar de relevante open standaarden wordt gevraagd blijft hangen rond de 60%. Daar staat tegenover dat over het algemeen gezegd kan worden dat hoe

langer een standaard op de 'pas toe of leg uit'-lijst staat, hoe vaker er naar gevraagd wordt. Verder is de vraag welke standaarden relevant zijn voor een bepaalde aanbesteding niet altijd eenduidig te beantwoorden. Hoe dan ook, aan het Forum ligt de vraag voor hoe de adoptie van open standaarden verder te brengen. Jaap Korpel adviseert om - in navolging van het succes van de softwarecatalogus van KING- meer energie te steken aan de kant van de leveranciers. Guus Bronkhorst geeft aan dat de behoefte aan minder vrijblijvendheid en meer verplichting steeds duidelijker wordt (zie ook agendapunt 9). In de volgende vergadering in december zal aan adoptie van open standaarden ruim nader aandacht worden besteed.

6. Presentatie Erwin Bleumink over Eduroam en Govroam

Surf is een samenwerkingsverband tussen alle universiteiten en hogescholen in Nederland op het gebied van ict en bestaat sinds 1984. Surf is opgericht om op het vlak van het ict het hoger onderwijs te standaardiseren voor betere samenwerking, leveranciersonafhankelijkheid en het behoud van open internet. Surf gelooft in standaarden die werken. In aansluiting op de praktijk. Eén van die standaarden is Eduroam, een standaard die zorgt voor een veilige wifiverbinding op verschillende onderwijs locaties voor alle gebruikers binnen de doelgroep. Zo kan bij voorbeeld een student uit Tilburg makkelijk een internetverbinding maken, ook op een universiteit in Londen of Amerika.. In het spoor van Eduroam is er vraag ontstaan naar Govroam, een vergelijkbare dienst waarin ambtenaren op verschillende locaties veilig draadloos toegang hebben tot internet. Hoe organiseert Surf dit? Er worden pilots gehouden en de governance gaat in de vorm van een stichting. In België werkt (een soort) Govroam. Het Forum discussieert over de vraag of zij hier een rol heeft, en wat het kan doen om een voorziening als deze een *boost* te geven.

- Is het zo iets als Ziggo hotspots? Ja, maar dan federatief van opzet (niet vanuit één aanbieder) en veiliger.
- Kun je Govroam zien als een voorziening, of afsprakenstelsel, dat door de kwaliteitstoets van de voorzieningenprocedure kan worden gehaald?
- Heeft Surf gesproken met Rijksdiensten? Surf trekt Govroam niet, dat doet onder andere de gemeente Den Haag. Zij zullen vast open staan voor belangstelling vanuit het Rijk.
- Is er een relatie met Pleio? Vanuit de governance geredeneerd zijn er parallellen, het gaat in beide voorbeelden over zgn federatieve aanpak. Verder zijn het oplossingen die in een netwerk zijn ontstaan, en waarvan het een uitdaging is ze te laten landen bij klassieke verkokerde organisaties en besturingsarrangementen
- Zou deze voorziening onder de aandacht moeten worden gebracht bij het Nationaal Beraad? Er zijn al sectorale oplossingen (bijvoorbeeld Rijks2air) Govroam is veel breder (Rijks2air zou er zelfs een onderdeel van kunnen zijn) en in dat opzicht zeker geschikt voor aandacht door het Forum omdat het overheidsbreed is.

Het Forum ziet Govroam als een testcase hoe om te gaan met innovaties. Afgesproken wordt dat Erwin Bleumink zorgt voor meer informatie over Govroam zodat nader bekeken kan worden of Govroam vanuit het Forum bij voorbeeld onder de aandacht moet worden gebracht bij het Nationaal Beraad. Op basis van de informatie kan ook gekeken worden of Govroam mogelijk geschikt is voor een intake voor de 'voorzieningscan'.

7. Open standaarden, samenhang

Guus Bronkhorst, Simon Spoormaker, Erwin Bleumink en BFS hebben een plan van aanpak gemaakt voor het 'sterker sturen op de lijst'. Dat gebeurt al op de thema's e-factureren en informatiebeveiliging. Voor ligt een voorstel voor het proces om eventueel aanvullende thema's te identificeren. Voorwaarde is wel dat er een urgent probleem/concrete vraag is.

Het Forum stemt in met het plan van aanpak. Komt een volgende keer terug op de agenda van het Forum, wanneer over thema's moet worden beslist.

Intermezzo: Terugkoppeling overleg informatiebeveiliging door Steven Luitjens

Het Forum heeft meegewerkt aan de publicatie die het einde markeert van de Taskforce BID. De handreiking Cloud is een katern geworden van deze publicatie. De box wordt ter vergadering uitgedeeld. Nu de taskforce BID ophoudt te bestaan, lijkt er geen plek waar een gewenste harmonisatie van normenkaders voor informatiebeveiliging besproken wordt. Ligt hier een taak voor het Forum? De verschillende, elkaar vaak overlappende en soms op gespannen voet met elkaar verkerende eisen met bijbehorende auditdruk van verschillende toezichtorganen die vaak niet met elkaar blijken samen te werken, vormen in toenemende mate een probleem voor overheidsorganisaties. Zo ook voor Logius. Dit probleem wordt door verschillende Forumleden herkend. De wens is om de normenkaders voor informatiebeveiliging op elkaar af te stemmen en om de administratieve lasten te verminderen, voor zowel de toezichthouders als de organisaties die aan die normenkaders dienen te voldoen. Om hiertoe te komen heeft Steven een brainstormsessie gehad waar onder meer het voorstel uit is gekomen om een Forumlid aan te trekken met een hoog profiel op het gebied van informatiebeveiliging. Hij nodigt de Forumleden die geïnteresseerd zijn in dit onderwerp uit voor een volgende sessie om nadere stappen te inventariseren en nader uit te werken. Guus Bronkhorst, Cor Franke, Erwin Bleumink, Nico Romijn, Arianne de Man en Bert Uffen geven aan hiervoor belangstelling te hebben. Het is snel duidelijk dat het om meer gaat dan alleen de implementatie van de standaarden.. Voor nu rondt de voorzitter af met constatering dat de gevoerde discussie verkennend is geweest.

8. Commissie Elias

De vergadering is uitgelopen dus dit agendapunt wordt kort behandeld. Over het algemeen worden de aanbevelingen uit het rapport als kansen gezien. BZK omarmt veel van de aanbevelingen en betreft het Bureau Forum Standaardisatie in de reactie.

9. Open standaarden in twee wetgevingstrajecten

BFS is betrokken bij twee wet- en regelgevingstrajecten. Beide trajecten gaan over het verplichten van bepaalde standaarden van de pas-toe-of-leg-uit lijst:

- 1) Het middels een algemene maatregel van bestuur (AMvB) verplichten van de relevante standaarden van de lijst bij het inrichten van de elektronische burgerlijke stand (trekker: ministerie van V&J).
- 2) Het maken van een grondslag in de wet om, later te bepalen standaarden, door overheden verplicht te laten gebruiken en accepteren. Het gaat daarbij om open standaarden van de pas-toe-of-leg-uit lijst (trekker: ministerie van BZK en ministerie van EZ).

10. Standaardisatiescan

Behandeling van deze agendapunten wordt gelet op de tijd verzet naar de volgende vergadering.

11. Werkplan Forum 2015, eerste versie

Opgemerkt wordt dat het werkplan op het eerste gezicht helder en to the point is geschreven. Wel wordt aandacht gevraagd om de scope van het Forum- breder dan die van de Digicommissaris- niet uit het oog te verliezen. Verder komt de wens naar voren om sterker in te zetten op voorzieningen. Naar aanleiding hiervan spitst de discussie zich toe op de benodigde capaciteit van het BFS hiervoor en op de noodzaak tot wettelijke verplichtstelling van voorzieningen. Besloten wordt om binnen het huidige budget te beginnen met de suggestie van het College als eerste de front-office in procedure te nemen. Een tweede versie van het werkplan staat op de agenda van de volgende vergadering. Dan zal ook het verzoek om de band met NORA sterker naar voren te brengen verwerkt zijn.

12. Voortgangsnotitie

Geen opmerkingen

13. Rondvraag en wvttk

Cor Franke brengt zijn uitnodiging in herinnering om een presentatie te geven over historische gegevens/hergebruik overheidsinformatie. Dit kan geagendeerd worden in een volgende Forumvergadering of tijdens het seminar in maart 2015.

De vergaderingen in 2015 zullen op dinsdagen of woensdagen gepland worden.

Nader bericht hierover volgt zo spoedig mogelijk.

De voorzitter sluit de vergadering omstreeks kwart over vijf.

Actiepunten

1. BFS brengt na besluitvorming in het Nationaal Beraad van 9 december een persbericht uit over de verleende statussen 'uitstekend beheerproces' en het schrappen van SEPA van de 'pas toe of leg uit'-lijst.
2. Steven Luitjens organiseert een tweede bijeenkomst voor de harmonisatie van normenkaders.

PM twee openstaande actiepunten uit de vergadering van 17 juni 2014:

- BFS vertaalt de Praktische handreiking open standaarden bij inkoop (specifieke bestekteksten) in het Engels en plaatst deze op de website. Verder zal BFS zorgen dat zowel voor de algemene categoriemanagers, als op departementen sessies worden georganiseerd voor specifieke categoriemanagers om deze handreiking onder de aandacht te brengen.
- BFS organiseert een seminar bedoeld voor partijen rond het Forum waarin bijvoorbeeld de inzichten van de commissie Elias kunnen worden meegenomen in relatie tot standaardisatie.